HORTUS BOSIANUS

qvoad

EXOTICA

ſolùm

deſcriptus,

à

D. PAULO AMMANNO P.P.

LIPSIÆ

Typis KRüGERIANIS.

M. DC LXXXVI.

VIRO
NOBILISSIMO, AMPLISSIMO
CONSULTISSIMO,
DOMINO
CASPARI
BOSIO.
Senatori Reipubl. Lipſ.
Prudentiſſimo,
Domino ſuo enixè
colendo.

VIRO

NOBILISSIMO, AMPLISSIMO

CONSULTISSIMO,

DOMINO

CASPARI

BOSIO.

Senatori Reipubl. Lipſ.

Prudentiſſimo,

Domino ſuo enixè

colendo.

NOBILISSIME DOMINE.

EMinentissimus Odoardus Cardinalis Farnesius, ante duodecim, & quod excurrit, Lustra, publicari curavit ope ac studio Tobiæ Aldini, Hortum suum, rarioribus quippe vegetabilibus, uti putabat, instructũ: erant verò illorum numero tantùm sedecim, videlicet, Acacia, Hyucca canadensis gloriosa, Maraco,

cot, sive Flos passionalis, Laurus indica, Convolvulus peruvianus perpetuus, Glans unguentaria, Lilio Narcissus rubeus Indicus, Spinachia fragifera, Ricinus americanus, Campanula exotica, Caryophyllus spicatus, Flos Solis tuberosus, Helleborus niger trifoliatus, Aloe americana florida, Narcissus chalcedonicus prolifer, & Caryophyllus prolifer. &c.

Hæ tunc temporis erant Farnesianæ deliciæ, quibus Roma præ reliquis superbiebat; verùm si illa, cum nostris temporibus conferimus, si tuum, *Amplissime*, ingredimur Hortum, opus habemus filo ariadnæo, ne in polydædalo Floræ labyrintho hinc inde oberremûs.

Non enim impræsentiarum, arbores, frutices, suffrutices, & herbas cujuscunque generis, viridariis aliàs familiares, enumerabo, actum siquidem hoc esset agere; sed solummodò demonstrare hàc vice conabor, Africam, Asiam, & Americam in nostram interea migrâsse Europam, & præprimis, *Consultissime*, in Hortum tuum, dum talibus est adornatus Simplicibus, quæ hactenus nemo hic locorum vidit mortalium.

Etenim, licet à variis Autoribus Exotica hactenus fuerint descripta, ceu patet ex Horto Malabarico, ex Regio Herbario Dodarti, ex Historia Mexicana Nardi Antonii Recchi, & aliis, attamen in nostra Germania nondum, nisi nomine-

tenus, inclaruerunt. Hinc tuæ debemus, *Celeberrime*, munificentiæ, quæ modò intra biennium luci publicæ in cultissimo Horto tuo, & Botanophilis communicata fuerunt; adeò, ut sine adulatione scribere audeam, tuum vix cedere Hortis Hesperidum, fructibus aureis licet, refertissimis; auri siquidem sacra fames etiam Draconis excubiis in viridario Hesperidum, illusit, si aliqua historicis Poëtarum Mythologiis adhibenda fides.

Aurei tui, *Prudentissime*, quamvis naturâ non sint, sunt tamen reverà caritate, & amœnitate tales, ideò non ambigat aliquis hîc, *Hesperides Bosianas*, hoc est, malorum aureorum, & citriorum differentias conscribere, quod olim effectui dedit Johannes Baptista Ferrarius, & antiquissimæ, ac nobilissimæ Senarum civitati consecravit, quem postea Clarissimus Commelinus in Hesperidibus Batavis, & venerabilis Franciscus van Sterbeek, in Citri-cultura sunt secuti.

Ad Farnesium ut revertamur, omnia ibidem enumerata, unicâ exceptâ Balano myrepsicâ, videri possunt in areolis, atque vasis Floræ tuæ philureæ. Provoco ad autopsiam, & æquissimorum Rei herbariæ æstimatorum epicrisin, hi nempe litem (si hâc de re ulla esset) facilè possunt decidere.

Et licet tua modestia non patiatur comparari cum aliquo Purpuratorum Patre; non dedignabitur tamen ea, quæ propitia veritas in æternitatis

dipty-

diptycha ſemel retulit, patulis auribus attendere, nec prohibebit, quò minus illud, in quo Farneſianum tuus antecellit, curioſorum animis pariter atque oculis ſubjiciatur.

Novi equidem, *Clarisſime*, quid Botanices imperiti hac in re objicere ſoleant, Exotica nempe talia, noſtris in Regionibus non toleranda, quia ipſis carere queamus, dum noſtra Simplicia ejuſdem, ſi non majoris, ſunt efficaciæ; aſt profectò hæc oppoſitio vix caſsâ nuce digna; ideò quæſitum venio ex iis, quid aromatum cardinalium loco, ex penu noſtratium ſubſtituere velint? affaniæ ſunt, & jamdudum ab Excellentiſſimo Piſone in Mantiſſa aromatica ad ravim uſque, diſcuſſæ.

Deinde putant, icones rariorum, & ſculpturas appetitum noſtrum terminare poſſe, ut adeò vix opus ſit tantis impenſis è longinquis oris, illa arceſſere: ſocordiam hoc arguit ſupinam, quam fallaces ſint icones, quam incertæ ſculpturæ, non una res loquitur; evolve in Breynio, Kali africanum folio viridi longiſſimo, tereti, Flore rutilo. purpuraſcente, & contemplare, utrum icon iſta ſit Archetypo reſponſura? eundē defectum reperies in Actis Hafnienſium circa deſcriptionem Ficus africanæ triquetræ, quandoquidem cum re ipſa nullo modo convenit: quid loquar venuſtatem Leonuri africani? certè autopſia elegantiam naturæ in hoc Flore magis manifeſtat, quàm ocu-

pictura! ut ſileam alia phœnomena, quæ ex oculari ſeminum, & germinum contemplatione oriuntur! ſuppeditet, quæſo, Antagoniſta Exoticorum, rationes, cur Chryſanthemum aphyllanthes ex promontorio Capitis Bonæ Spei, vergente ſole, diſcum deorſum inclinet? cur Kali africanum chryſolithi colore circa meridiem, ſeſe ſtatim contrahat, cur chamæ-criſtæ pavoninæ, ut & onobrychis indica foliis mimoſæ, Solem meridianam non tolerent? cur circa occaſum Solis Sophera, Senna Ceylanica, & Uxana ſeſe contrahant? cur Trifoliū Bleſenſe ſemen ſuum ſub terra perficiat? hæc & alia Problemata, nec Librorū, nec Iconum præſtantiæ, ſed unicæ debentur autopſiæ: hinc falſus eſt Scaliger, quando alicubi ſcripſit: faciliùs eſt me diſcere ex libris, præſertim in urbe habitantem, aut melioribus occupatum, quam colles, aut prærupta montium perrepere, ut unicam ſtirpiculam eruam: diſcas, quæſo, ex libris, nobis eſt potior fides oculata.

Sonticum omnium eſt, quod regeri tandem audio, nempe Exotica ejuſmodi, climati noſtro non eſſe adſueta, ideò accedente hieme citra ſpem fructificationis viciſſim perire, atque ſic intentionem poſſidentis fruſtrari: verùm diligentiâ hic opus eſt, & prudentia ſingulari, ut cujuslibet obſerves indolem & genium, quo calore, quo aëre

vel aura quod libet illorum gaudeat, fruique exoptet, ſic enim impoſſibilitas hæc; quam plurimi hoc in negotio ſibi fingunt, deſubitò evaneſcet: ſiquidem, labor improbus omnia vincit.

Hac ratione, *Colendisſime*, vigilantiâ Hortulani tui, Eliæ Peinii, hiemis præteritæ imperium tolerarunt, & per eandem huc uſque ſarta tecta conſervata fuerunt, Acaciæ variæ, Leonurus africanus, Ficus africana folio triquetro, Sedum africanum Budæi à Stapel, Apocynum africanum aphyllum, aizoides, Solanum africanum ſpinoſum fructu ex viridi-eburneo Geranium aquilegiæ foliis, &c. quid ni & alia perdurabunt, modò genius illorum obſervetur ſedulò! cui negotio maximam inſuper ſpem facit Hibernaculum hac æſtate noviter exſtructum, quo ad methodum modernam Exotica tractari, atque climati noſtro inſeri, per quam commode poſſunt.

Patere idcirco, *Conjunctisſime*, ut Hortum tuum (quoad Exotica ſolum) penicillo Botanico deſcribam, concede, ut elegantiora, & rariora curioſorum animis contemplanda exhibeam, & tandem indulge affectui in Te meo, ſiquidem nec adulationis, multo minus φιλοκερδείας ergò, hæc à me ſuſcipiuntur, ſed unicè, ut, quanti Amplitudinem

tuam

tuum æstimem, & quantoperè Eidem ego devinctus sim, publicè contester. Scribeb. Lipsiæ Hermundurorũ, ipsa die, quâ *BUDA* feliciter expugnata, & quâ *VIR* de publico Egregio summè meritus, *ADRIANUS STEGERUS*, Patriæ suæ *COS* fuit electus, die vid. $\frac{\text{23. Aug.}}{\text{2. Sept.}}$ Anno M. DC. LXXXVI.

A.

ABel-mosch Ægyptiacum, sive althæa ægyptiaca moschata, Morisonii in Historia Oxoniensi p. 533.

Abel-mosch indicum, vel Alcea indica, magno flore, villoso, moschato semine, siliquâ pentagona, vid. Pisonem l. 4. c. 45. & Horti Malabarici Tom. 2. p. 71. 72.

Absinthium arborescens Lobelii p. 336. & Ioh. Bauhin. Tom. 3. l. 26. p. 173. Casp. Bauhin. Pinac. p. 139. nomine Abrotani lati-folii arborescentis.

Acaciæ variæ, v. g. Prosperi Alpini, Veslingii, ex Surinama, spinosæ, & non spinosæ.

Aconitum cæruleum hirsutum, flore Consolidæ regalis.

Adamboe, vel althæa arborescens indica, flore purpureo spicato. Hort. Malab. T. 4. p. 45.

Agaty est arbor Indiæ Orientalis Sesban-affinis, siliquis articulatis. Hort. Malab. Tom. 1. p. 95.

Alcea Pernambuccana Carpini, Ulmi, aut Melochiæ folio, flosculis minimis luteis, semine compresso, rostro simplici, Morisson. in Hist. Ox. p. 528.

Alcea Virginiana Carpini folio, flosculis luteis minimis, semine triangulari, duplici rostro, seu aculeo prædita, annua. Morisson. ibid.

Althæa arbor flore amplo purpureo cæruleo spicato.

Althæa

Althæa arborescens montis Olbiæ. vid. Malva frutescens folio acuto auriculato hederæ instar.

Althæa Ceylanica fructu hispido lappaceo.

Althæa indica Acetosæ sapore.

Althæa vesicaria ex Promontorio C. B. S. Morissonii.

Amaranto affinis Indiæ Orientalis floribus glomeratis Ocymoidis folio. Breyn. Cent. 1. p. 109. 110.

Amygdulus africana nana flore pleno, incarnato, vel Persica malus, nana africana flore pleno.

Complures emittit virgulas lignosas, flexiles rubentes, alternatim adhærent folia semidigitalia in obtusum tendentia mucronem, malo Persica angustiora, pallidè virentia per ambitum leviter serrata, crebrioribus venis & rugis inscripta, prodeuntibus ad singulorum exortum binis ex adverso tenuissimis corniculatis villis, velut in communi Persicâ. Ad sumitates virgularum oriuntur flores parvi incarnati rosei coloris, insidentes quinque radiatis calycibus, modò multiplici, aliquando simplici petalorum serie referti, coloris incarnati, rosei jucundissimi, odoris languidi. Hos excipiunt fructus rotundi subhirsuti, Persicæ quidem haud absimiles, sed triplo minores, saporis non adeò grati; virgulis junioribns solo submersis, de facili propagatur.

Anagallis tenui-folia flore lazureo magno, Monelli vid. Clusium in Appendice altera.

Ananas Oviedi est Pinus indica, cujus descriptionem exhibet Guilielmus Piso. p. 195. Nardus Anton. Recchus in Hist. Mexic. p. 311. Hort. Malab. Tom. 3. p. & 23. & Clusius p. 284.

Apios americana Iacobi Cornuti de plantis Canadensibus. p. 201. videatur Astragalus americanus.

Apocynum americanum foliis Androsæmi majoris, floribus Lilii convallium Dodarti p. 59.

Apocynum Syriacum majus rectum fl. rubro, longe distat ab eo, quod describit Cornutus, conferantur!

Aster novæ Belgiæ, latifolius paniculatus floribus saturatè violaceis.

Elegantissimus hic Aster humanam altitudinem longè superans, fundit radicem albam lignosam, perennantem, innumeris tenuissimis fibris, capillatam, ex quâ assurgunt virgulta quamplurima, glabra, purpurascentia, calami crassitie, infirma, circa fastigia in frequentes surculos quasi in speciosam panniculam collectos, subdivisa. His strictè adhærent folia absque petiolis, digitum longa, duosque transversos lata, plana, crassiuscula, mucronata, altera parte glabra, lætè viridia; altera ex viridi pallescentia, numerosis exiguis venulis, è media costa oriundis, inscripta, ad extimos limbos purpurascentia, & aliquando levissimis, vix conspicuis crenulis exasperata, quæ autem ex radice immediatè prodeunt, superioribus ampliora sunt, fulta petiolis digitalibus, alatis, ex viridi-ruffescentibus. Juxta surculorum vestigia eminent capitula parva brevibus augustissimis foliolis, squamatim dispositis, vestita, quibus singulis insidet flos stellatus, Asteris attici facie, inodorus, radiatus, discoideus, radiis purpureo-violaceis, disco parvo flavescente, abeunte in semina papposa cinerea, more congenerum.

Aster novæ Belgiæ latifolius, umbellatus, flore dilutè violaco.

Forma & crescendi modo cum superiori congruit, ferens radicem longè lateque repentem, albam, parum fibrosam, ex quâ prodeunt folia præcedenti haud absimilia; sed paulo angustiora, rigidiora, minus glabra, & quadanteuus sinuata, intra hæc eriguntur canles bicubitales,

les], viridantes, ad radicem parum vel nihil rubentes, ſtriati, ſuperioribus rigidiores, duriores & robuſtiores. Circa ſumma faſtigia in frequentes folioſas alas magis expanſas, umbellam mentientes, diviſi, ſuſtinentes in capitulis parvis, ex longioribus foliolis ſquamtim diſpoſitis, Flores priori paulò majores, ex diluta purpurâ violaceos, petalis duplici ſerie ſibi invicem incumbentibus, diſco luteo.

Aſtragalus africanus odoratus Petri Magnoli. pag. 285. fert florem luteum papilionaceum in ſpicam diſpoſitum, odoris ad carhyophyllos aromaticos accedentis. Breyn. Cent. 1. p. m. 72.

Adſpectu pulcherrima eſt hæc Aſtragali ſpecies, quæ in Africæ littorali parte, quam Barbariam vocamus, circa propugnaculum dictum la Tour de France, creſcit, unde delatum habemus, & in hortis colimus. Radix ejus longa & craſſa eſt, folia ex variis Capitibus orta, & in Orbem diſpoſita, plurima habet, lobata, ſemunciam lata, unciam longa, ſuperius & inferius glauca, in marginibus tantùm piloſa, in quarum coſtis, quæ etiam piloſæ ſunt, quindecim & viginti foliorum conjugationes numerantur, folio ultimo ſemper impari, inter quæ ſcapi plures oriuntur pedales, ſpicam florum papilionaceorum ſuſtinentes, qui ex luteo pallidi & odoratiſſimi ſunt, ipſisque ſuccedit ſiliqua tumida, villoſa, paulò major, quam ſiliqua cicerum, ſubtus per longitudinem concava, in extremitate mucronata, duos ſeminum ordines continens, quæ majora ſunt, quam ſemina Aſtragali boetici Cluſii.

Aſtragalus americanus Cornuti, perennis, ſpicatus, odoratus, flores fert papilionaceos, coloris obſcurè-cœrulei, vel potius obſoleti aut fuliginei, in ſpicam congeſtos.

Aſtragalus Canadenſis, flore ex viridi flaveſcente Dodarti p. 65.

Aſtra-

Aſtragalus luteus annuus Bæticus martimus rectus. H. O. p. 108.

Aſtragalus luteus perennis ſiliqua gemellâ, rotundâ, veſicam referente. ibid.

Aſtragalus Monſpelienſis procumbens floribus ochro-leucis ſiliquis rotnndis & valde incurvis.

Aſtragalus purpureus annuus ſiliquis utrinque dentatis ſerræ ſimilibus. Ibid. p. 107.

B.

BAdiany Siberiæ, Fæniculum Sinense Francisci Redi, Anisum Insularum Philippicarum Clusii, & Cardamomum Siberiense Patavinovum, nec Anisum, nec Fæniculum est, sed fructus stellatus octacinoides, heteroclitus.

Balanghas, ad cydoniam referenda, & convenit cum Cavalan Horti Horti Malab. T. 1. p. 89. vel cum Marmelos Garziæ ab Orto: sed Balanghas fructum fert majorem, pulpamque acidiorem.

Barba Iovis flore purpureo, est Lagopus frutescens folio candicante.

Batattas, sive Cammotes Hispanorum Clusii, l. 4. Rar. Pl. c. 51. & Recchi l. 8. Hist. Mexic. c. 54. vel Sisarnm Peruvianorum, est genuinus Convolvulus, & quidem indicus, orientalis, edulis, H. O. p. 11.

Bilimbi describitur à Bontio l. 4. c. 42. nomine Billingbing, atque obscuram ejus exhibet figuram, Zannonius pariter, qui nullam adjicit descriptionem; fructus ipsi, quandam similitudinem videntur habere, cum Carambolas; cætera vero harum arborum minime inter se conveniunt.

Bupariti est alcea indica arborescens, folio Populi, vel cordi-formi, flore ephemero, ex albo flavescente. Hort. Malab. T. 1. p. 51.

C.

CAlendula africana dispermos radio supernè albo, infernè violaceo, disco luteo, cui singulari naturæ artificio granata atro-purpurea sunt aspersa.

Canna iudica angustifolia flore sulphureo cochleato, est Albasa Pisonis. p. m. 213.

Canna indica major & minor flore purpureo.

Capparis spinosa fructu minore folio rotundo, ad differentiam Capparis fabaginis, vel leguminosæ.

Caprifolium sive Periclymenum perfoliatum virginianum semper virens & florens, flore coccineo. Frutex hic virginianus eleganti perpetua coma viget & floret, folia sunt rotunda lucida, infernâ parte magis incana, flores ad summos viticulos ordine quasi verticillato prodeuntes, odore equidem nullo evidenti sunt, ast colore amœnissimo, fulgenti cocco splendente effigiéque tubum venatorium perbellè exprimunt, orificio in quinque æquales crenas laciniato. E medio profluunt stamina lutea apiculata cum stylo pallido longiori.: singulis floribus subjicitnr capitulum parvum herbaceum lucidum, fructus inchoamentum, quod in baccam abit, more congenerum.

Capsicum africanum minimum nam [siliquàm vix obtinet uncialem, florem fert Capsici majoris more.]

Carambolas fructus est arboris Malabaricæ, quæ Tamara-Tonga dicitur. Hort. Malab. Tom. 3. p. 51. Bontius lib. 6. c. 11.

Carduus Mariæ Syriacus Camerarii flore candidissimo.

Carduus picno-polycephalus Triumffetti flore atro rubente. p. m. 100. 102.

Cedrus, vel Iuniperus ex insulis Bormndianis.

Chamæ-

Chamæ-cistus africanus aizoides flore rubello.

Chamæ-crista Pavonina americana siliqua multiplici Breynii. Cent. 1. p. 66. refe&r in Hort. Malab. Tom. 6. p. 2. ad Acacias Farnesianas Aldini: verùm rectius adnumeratur Sennæ occidentali foliis Herbæ mimosæ, flores fert luteos tetrapetalos, intus staminibus purpureis, cum stilo albo é centro umbilici prodeunte.

Cheru-Chunda Horti Malab. Tom. 2. p. 67. est Solanum spinosum indicum Borraginus flore, fructu croceo rotundo minutissimo. Semina nunquam observare licuit, quippe est planta perennis, radice per terram longe lateque repente, donata; ideoque natura minus productioni Seminum intenta, quod in pluribus repentibus, notatum fuit.

Chondrilla Tíngitana flore aureo, extus circa Perianthium circulo purpureo notata.

Chrysanthemum aphyllanthes repens, ex Promontorio C. B. S. vid. Bellis apetala lutea Arnoldi Syen apud Breyn. Cent. 1. p. 156.

Chunda Horti Malab. Tom. 2. p. 69. est Solanum africanum spinosum arborescens, nigricans, pomiferum, venenatum, perenne, foliis profundè laciniatis: poma sunt unâ parte viridi, altera colore eburneo; dicitur Malubaricis digestionem adjuvare, sed quî erit venenatum?

Cistus Ledon, vel ladanifera, flore albo, sive candoris emaculati: λῆδος dicitur, quia folia ejus nec lævia, nec nitida sunt, sed scabra & pannosa: Ledos non vestis est ex panno raro, & detrito.

Cistus mas Clusii, folio oblongo incano C. B. Pin. p. 464. vel Cistus mas quartus Monspeliacus I. B. Tom. 2. lib. 13. 3.

Cistus fæmina flore albo, Monspeliana. I. B. T. 2. lib. 13. 4. vel Cistus fæmina fol. Salviæ. C. B. Pin. 464.

Clematis americana tetraphyllos, siliquosa, foliis lauri, floribus Calathinis purpureis Dodarti. p. 71.

Clematis folio hederaceo virginiana, hoc anno 1686. transmissa à Clematide hederacea virginiana Cornuti multum differt, ceu patebit ex collatione.

Clematis Passionalis triphyllos flore luteo Morisson.

Clematis Passiflora trifolia flore roseo clavato.

Clematis Passionalis latifolia, sive pentaphyllos flore roseo clavato, est Marucuià prima Pisonis l. 4. p. 247.

Clematis virginiana siliquosa Cornuti, foliis Sorbi, floribus calathi instar oblongis, coloris dilutè punicei vid. Ioh. Bapt. Ferrarium de Cult. Flor. p. 199.

Codesso ex Lusitania, est cistus flore purpureo.

Colchicum ceylanicum flore ephemero, violaceo odorato.

Colutea æthiopica flore phæniceo Barbæ Iovis folio.

Colutea Ceylanica marina, foliis argenteis, floribus luteis, siliquis teretibus, articulatis, seminibus globosis spadiceis.

Colutea Cretica odorata Prosperi Alpini p. 17. aliàs Coronilla Hispanica dicta.

Conyza major, alato caule, foliis Primulæ Veris, longè amplioribus graviter odoratis vel fœtidissimis, Triumpffetti p. 65.

Corallina Ceylanica & Iavanica sunt arbores peregrinæ spinosæ, semina in siliquis oblongo-rotunda ferentes, quæ habent quodammodò colorem Coralliorum, quem Clusius p. 253. cum Ferrario p. 380. ob denegatam Avtopsiam floribus perperam tribuit; cæterum figura Clusii cum arbore Ceylanica nostra exactè convenit.

Crista Pavonis flore albo ex Surinama est Colutea Indica platycarpos flore pavonino. Breyn. Cent. 1. p. 62. Hort. Malab. Tom. 6. p. 1. ob floris similitudinem dicuntur

tur Paawen-Staarten sine Caudæ pavoninæ, Ceylonensibus autem vocatur Monara-Kudimbija.

Crotalaria asiatica frutescens floribus luteis amplis, vel Laburnum Ceylanicum floribus ex luteo & rubro variegatis, siliquis bullatis, est Cytisus Ceylanicus foliis Laburni. vid. Breynii Prodrom. p. 40.

Curcuma sive crocus indicus subterrestris, hinc Lusitanis Saffran da Tierra, germinat quoad folia, sicut canna indica, sed flore est pulcherrimo purpureo juxta Bontium lib. 6. p. 116. 117. Clus. 210. 211. ast, quoniam loco curcumæ, depingit Cannam Indicam, hæremus pronunciare, quod flos sit coloris purpurei, usque dum ipsum florentem viderimus.

Cyanus africanus flore fistuloso luteo magno, Dodarti. p. 75.

Cynoglossum maritimum folio glauco, flore cæruleo Parkinsonii.

Cytisus Marantæ est Medica falcata frutescens flore luteo papilionaceo.

D.

DAtura di Coccino ſpinoſiſſima, Iacobi Zannonis p.76.

Datura Iavanica foliis ſpinoſiſſimis, floribus colore in totum ex cæruleo-purpureo-rubro-fuſcis, qui color in calyce magis luceſcit, cum in gemmis ſunt, pars interior campanæ albicat, at exterior quoque in totum purpureo-rubra eſt, & hæc eſt Nila-Humatu Horti Malab. Tom. 2. p. 49.

Datura indica flore triplici prolifero albo, Horto Malabarico Mudela-Nila-Humatu, vocata. Tom. 2. p. 51.

Dentaria indica floribus Echii albis, capſulâ rotundâ inſtar Anagallidis, in quâ continentur ſemina Aſperulæ odoratæ ſimilia. Dodart. p. 77. Hort. Bleſenſ. 259.

Digitalis americana folio ſerrato, aut foliis Perſicæ Dodarti p. 49. & Horti Bleſ. p. 274. non eſt Digitalis, ſed magis Dracocephalus americanus, floribus ſubpurpureis amplis, pertinetque ad galleatas.

Dracantium Indicum maximum.

E.

EPhemerum Matthioli planta bifolia, lævis, flore albo Blattariæ-affinis esse videtur, quoniam foliis prodit ob longis, latiusculis versus caulem duriusculis, glabris velut Isatidis foliis, sed tamen minoribus, cingentibus ad genicula cauliculos quamplurimos rotundos, altos satis, non sine adnatis aliis minoribus, quos superius spicatim convestiunt candidi flosculi, quinque petalis constantes haud magnis, nec Ephemeris; singulis in extremitate subrotundis successivè à medio caule ad summum prodeuntes, & se expandentes, quibus singulis succedunt capsulæ rotundæ quinquefariam sectæ, seu quinis loculamentis distinctæ, atq; in singulis plurima semina minuta, nigra continentur Blattariæ seminum ritu, Moriss. Hist. Ox. p. 491.

F.

Ficus africana aizoides major, procumbens, folio triquetro, fructu maximè eduli, vulgò Hottentotts-Feigen, quoniam incolæ Hottentotti circa Promotorium C. B. S. mirum in modum iisdem delectantur.

Ficus africana aizoides folio triquetro ensiformi, instar clunacli vel gladii, quem vulgò Hirschfänger oder Rücken-Streicher vocant, convenit aliàs cum priori (excepto folio triquetro plano) in omnibus.

Filix sensitiva virginiana Osmundæ facie, ad nos, inquit Stapelius p. 320., ex India occidentali, ex Virginiis planta quædam allata, foliis Osmundæ, sive filicis aquaticæ, latioribus tamen, totâ alioquin facie filicibus similis, hæc humanum tactum ferre non potest, non tamen fugit; quâ parte ab homine tacta est, alterô aut tertio, nonnunquam quarto die rubiginosa quædam apparet macula, non secus, ac gangræna, humanũ depascit corpus, & totum sensum occupat, ac exstinguit, sic totum folium percurrit, & exsiccat, hinc vulgò SENSITIVA dicitur abusivè.

Fritillaria crassa Capitis Bonæ Spei, Budæi à Stapel p. 335. malè sic vocatur, & imposuerunt Autori prædicto maculæ floris Viperinæ vel Fritillariæ, ideô propter siliquas gemellas erectas, quæ semen compressum membranaceum orbiculatum, cum candidâ sericea in summo lanugine, continent, rectius appellatur prædicta elegantissima planta, Apocynum africanum humile, denticulatum, aphyllum aizoides.

Flos quinque constat foliis tenacibus, in extremitate acuminatis, quæ corollam in medio positam cingunt, quâque illam attingunt lata sunt & orbiculato margine in acumen vergunt, corolla protuberat, intusque concavum habet, cui alter quasi flosculus insidet, præditus quin-

que

que mucronatus foliolis in extremitatibus fuscis cætera luteis staminibus aliquot in centro phœniceis; color floris externus sordidus purpureus est, intus fundus luteus maculis furvis undique conspergitur, tam in foliis, quàm in corollâ, quo flos foliis nectitur, striis purpureis distinguitur.

Hæc est descriptio floris ex Budeo à Stapel; verùm ne centesimam pulchritudinis partem Autor hic expressit, aliam, & longe elegantiorem faciem præ se fert, si per Microscopium visitur, videlicet, antequam flos sese expandit, pentagonus præstò est folliculus, externè sub spadicei coloris; aperto flore, intus petala maculis atro-purpureis sunt undique circumspersa instar Tigridis, fundo ochrolevco rugoso, postea in centro apparet corolla, etiam si: maculata, ochrolevcas, cui quinque Ligulæ, atro-purpureis guttis notatæ, innascuntur, semi digitum circiter latæ, & in extremitate bifidæ, ac sinuosæ, coronæ quasi agglutinatæ; deinde in interstitiis ligularum prodeunt quinque protuberantiæ dilutè-purpureæ angeli formes, id est, faciebus angelicis, quas pictores in communi pingunt, haud dissimiles, supra has assurgunt quinque proboscides punctis fuscis per totum insignitæ ochrolevcæ, intra quarum sinum emergunt tandem quinque cristæ, quas exhibet Amarantus cristatus, sed colore quasi aureo, & pariter maculis atro-purpureis ornatæ.

G.

GAlega indica heccedecaphyllos eſt Senna Ceylanica major.

Galega indica hexaphyllos, eſt Senna herbacea Ceylanica minor hexaphylla.

Geniſta æthiopica flore cæruleo diſpermos, ſemine oblongo lucido nigro. Breynius Cent. 66. 67.

Geranium africanum Alchymillæ folio maculoſo, & piloſo floribus ochroleucis, roſtris cernuis.

Geranium africanum Aquilegiæ folio tuberoſum & nodoſum noctu olens, flore conſtat obſcure- viridi dilutè luteo, vel ejuſdem (ſi maculas exceperis) coloris, qui ineſt Geranio triſti Cornuti.

Geranium africanum arboreſcens, ibiſci folio, rotundo, Carlinæ odore.

Geranium africanum Malvæ folio odore radicis Cyperi longi.

Geranium triſte, vel filipendulæ folio, Cornuti, radicem habet ex multis nodulis longis, Lili-aſpodeli punicei modo, conflatam, color petalorum eſt buxeùs, ſingulaque gemina veluti acini macula, purpuraſcens, inficit, ſcribit Cornutus, & ex eo Moriſonius; verum neſcio quid ſibi velit color buxeus? ſingula potiùs petala, intus maculâ per longitudinem atro-purpureâ ſunt notata, eo modo, quo Lychnis luſitanica, roſeâ eſt inſignita; ſtamina præterea quinque lutea conſpiciuntur, reliquum Latitudinis intus in petalis ex viridi ſub-luteum apparet, ſubtus petala dilutè viridia viſuntur; ſvavitas odoris eſt ἄῤῥητος, præſertim Lunâ accedente.

Hedy-

H.

HEdyſarum triphyllum Canadenſe Cornuti, eſt Onobrychis major perennis Canadenſis triphylla, ſiliculis articulatis, aſperis, triangularibus.

Heliotropium americanum flore cæruleo foliis Hormini. Dodart. pag. 83.

Herba viva (ſentiens, mimoſa, caſta) ſuperba dicta.

Herba mimoſa Spuria Pernambuccana Zannonis pag. 151.

Herba viva ex Surinama maximè ſenſitiva, id eſt, quæ contacta non ſolùm contrahit folia, ſed inſimul caules.

Herba viva Braſiliana videtur Onobrychis folio mimoſæ.

Heſperis Melancholica quibuſdam Levcojum tale, (propter florem luridum, vel atro-purpureum, qui Melancholicis familiaris eſſe creditur) ex Syriæ maritimis proveniens eſt flore fuſco, & ſeminibus articulatis. Moriſſon. Hiſt. Oxon. p. 252.

Horminum indicum flore maximè variegato Catal. Hort. Reg. Pariſiens p. 89. deſcribitur à Moriſon. in Hort. Bleſenſi. p. 272. nomine Hormini majoris amplo flore violaceo, lobis florum punctis aureis, aut purpureis notatis.

I.

IAcea Cretica ſpinoſo capite flore purpureo Zannonis, pag. 105.

Iacea montana candida laciniis Stoebes Triumffetti, pag. 72.

Iacea Pini-phora vel capite pini incana Dalechampii, pag. 1192. 1193.

Iacobæa Sicula Chryſanthemi facie Bocconis. p. 66.

Iaſminum Sinenſe flore flavo odoratiſſimo Ioh. Bapt. Ferrarii de C. F. p. 293.

Iris uvaria Budæi à ytapel p. 335. olim ſic dicta fuit, poſtquam verò à ſagacioribus naturæ cultoribus ſufficienter examinata, erit impoſterum vocanda, Aloë africana anguſtifolia fœtida folio triangulari. Florem habet coloris phænicei, uvulis deorſum dependentibus capitelli vel cunei formam habet caulis bicubitalis, rotundus, coloris fuſci, folia longa digitum lata utroque latere acuta gladioli forma, flos fœtidi odoris eſt &c.

K.

KAjana est arbor fabifera trifolia, Salviæ foliis, floribus luteis elegantisſimis, ſpectatque Phaſeolos.

Kali africanum aizoides minus erectum folio triangulari, glauco, flore luteo.

Kali triangulare viridi folio flore intus aureo foris purpureo.

Kali africanum aizoides folio tereti procumbens flore purpureo.

L.

LAthyrus Tingitanus flore ruberrimo Morissonii.

Lathyrus tingitanus vicioides floris vexillo phœniceo, foliis labialibus albentibus, siliquis Orobi.

Laurus americana Aldini in Horto Farnesiano cap. 4. p. 61. an sit arbor Canellifera? declarabit Autopsia: hoc certum est, Laurum Ceylanicam baccis calyculatis suppeditare cinnamomum, sed an de hac prædicari possit, tempus aliquando docebit; interea vid. Hor. Malab. Tom. 1. p. 107. 110. & Francisci van Sterbeeck Citri-culturam. pag. 254. 263.

Leonurus africanus, vel ex Promontorio C. B. S. non est Sideritis africana, sed planta fruticosa, verticillata Marrubio (dicto Cardiaca) cognata, flore galeato vix labiato, aureo, croceo, holoserico, villoso, in longissimum tubum producto, foliis Sideritidis graveolentibus, saporis aromatici, seminibus quaternis oblongis angulosis, spadiceis in utriculis membranaceis apertis in extremitate quadrifidis. Propter amœnitatem coloris & copiam florum, nemo sine miraculo hanc potest intueri, & longè felicius elegantiam naturæ in hoc frutice apprehendit ocularis inspectio, quàm pictura.

Leonurus americanus constat radice annua floribus & seminibus brevioribus, foliis amplis ex latitudine in acumen desinentibus, subtus incanis, odoratis, caule quadrangulo, ceu patuit ad oculum cuivis, hanc 1686. intuenti.

Levcojum africanum folio Coronopi, flore lini cæruleo.

Lilium Zeylanicum superbum, radice tuberosa, florum petalis coccineis fimbriatim reflexis, Nijaghala Zingalensibus.

Limonium elegans Syriacum Rauwolfii, non eſt cichorium globulare Imperati, quia non lacteſcit.

Lobus echinatus Cluſii in Hort. Malab. Tom. 2. Fig. 22. p. 35. 36. Caretti vocatur.

Linum umbilicatum Parkinſonii, propter aſpera ſemina ad finem Cynogloſſæ pertinet.

Linaria americam maxima, tri-tetra-phyllos, flore purpureo amplo.

Linaria annua Chaleppenſis flore albo Moriſſon. Hiſt. Oxon. p. 502.

Lotus argentea Cretica flore luteo Moriſſonii Hiſtor. Oxon. p. 175.

Lotus tetragonolobus flore luteo Petri Magnoli.

Lotus tetragonolobus oligoceratus annua flore ſaturè-rubro vel holoſerico coccineo.

Lychnis africana Pſeudo-Melanthii flore, ſive Lychnis foliis glabris calyce duriore Bocconis. p. 27.

Lychnis Myrtifolio fruteſcens, Been albo ſimilis, flore carneo. Hiſt. Oxon. p. 538.

Lychnis luſitanica hirta minor, flore variegato, vel Echii Cretici floribus Dodarti. p. 99.

Malva

M.

MAlva americana paluſtris, folio Ricini, Lobelius p. 292. 295. eſt althæa Ricini folio virginiana, quam pleniùs deſcribit Hortus Lugdunenſis Excell. Dn. Herrmanni. p. 22.

Malva fruteſcens folio acuto auriculato hæderæ inſtar vid. Althæa arboreſcens montis Olbiæ.

Mandathyia Cingalenſium eſt Phaſeolus arboreus, alatus, fructu prorſus coccineo orbiculato compreſſo.

Moringeros Chriſtophori Acoſtæ eſt arbor ſiliquoſa floribus papilionaceis albis, amplis, ſiliquis longis anguſtis triangulis ſeminibus itidem trigonis, figura, magnitudine & formâ quodammodo etiam colore proximè ad Balanum Myrepſicam accedentibus incluſis pulpâ albicante fungoſa. Cluſius p. 278. nomine Moringæ, Dalechamp. p. m. 1685. Acoſta p. 262.

Melianthus africanus radice nititur vivaci lignosâ, craſsâ, pallidâ brachiata longo profundoque reptatu hinc inde diffuſa. Scapo multiplici ſupra viri altitudinem aſſurgente, viroris ac vigoris perpetui, pollicem craſſo, rotundo ſtriato, ſcabro, geniculato ad radicem lignoſo, ſolido, in progreſſu ex ruffo virente, &, ubi in floriferam ſpicam faſtigiatur punicante, facilè ex geniculis in terram demiſſis ſeſe propagante.

Foliis pinnatis facie Pimpinellæ aſt ſexduplo amplioribus, rigentibus, nervoſis per ambitum profundius ſerratis colore in glauco virente, coſtâ media ad ſummum uſque, cui folia ex adverſo ſtrictius adhærent, alata & crenata, parte verò imâ & pronâ contecta folia digitum longo concolori, integro, lata ſuâ carinatâque baſi, quâ ad ſcapi genicula prorumpit in mucronem porrecto & coſtæ, inſtar lingulæ incumbente, odore fœtido narcotico gravi, ſapore herbaceo & parum adſtringente.

Flori-

Floribus in summo numerosis, nudis, ex nigro puniceis, in spicam congestis, hærentibus ex petiolis longulis punicantibus, tenui rarâque, concolori lanugine, pubescentibus, quibus singulis subjicitur folioum nunc puniceum, nunc ex puniceo virescens, unguem adæquans, & in deltoideam effigiem gracilescens.

Idem flos ut plurimum constat quinis petalis ex floris fundo ampliori, cui arctè junguntur, in longum protensis, duobus supernis latioribus & longioribus, binis lateralibus brevioribus & angustioribus unico inferno brevissimo carinato. Hoc in flore constanter deprehenditur, reliquorum verò numerus & amplitudo variant.

Ex his profluunt decem stamina puniceisaturati coloris, quinque longiora & tenuiora, apicibus flavescentibus parvis, totidemque breviora, & apicibus robustioribus, levissimâ concussione deciduis. Inferiori petalo includitur receptaculum Carini-forme cartilagineum, refertum liquore melleo, diluto, puniceo, saporis vinosi jucundissimi, hinc à Belgis ad Bonæ Spei Promontorium degentibus non inepto nomine Melianthus, sive Flos mellis appellatur.

Melle i verò hæc substantia neutiquam videtur productum roris, seu aeris in flore collecti, sed eo ipso, quô flos perficitur, incipit ex porulis, & villulis internæ floris baseos, instar subtilissimi vaporis, emanare, & in hiantem hanc carinulam deponi. Sive enim plantam mox flores purituram aeri liberiori exposueris, sive in conclavi diligenter custodiveris æquam mellis proportionem observabis, tantâ utrobique ubertate, ut in subjecta folia stillatim defluat.

Mellis, florisque exanthesin sequitur vasculum ventriosum: membranaceum, facie & magnitudine Nigellæ fructum adæquans, tetragonum, quaternis dissepimen-

tis distinctum, quasi ex totidem vasculis esset compactum, singula continent semen ovale, nigrum, lucidum, Semini Pæoniæ suppar. Sponte suâ luxuriat in locis udosis & paludosis ad Promontorium Bonæ Spei. Transposita in hortos miru in modum multiplicatur, brumam rigidiusculam quamvis patienter ferat, tamen custodienda est in commodo hibernaculo, ne flores, quos mediâ sæpe hieme suppetere solet, vitium capiant, & pereant. Floris nectar, uti vinoso & suavi suo sapore mulli vulgari melli cedit, ita virtutibus illud si non superat, saltem adæquat. Eo adeò delectantur Hottinlotti, & nunc etiam Belgæ, ut Meli anthun nunquam prætereant, quin sorbillando flores exhauriant, vel ad explendam sitim, vel ad refoccilandum corpus.

Myrtus foliis Rorismariui, Bausin. in Pinax p. 469.

N.

NAsturtium indicum flore maximo coccineo, folio rotundo, spirans odorem Rosæ moschatæ: Flos hic per Microscopium consideratus, exhibet quinque petala, quorum tria superiora, circa tosin barbulis villosis viginti

sunt

ſunt conſpicua, ſed duo inferiora, conſtant ſtriis atro-purpureis longiſſimis, in centro prodeunt octo ſtamina capitata aurei coloris. &c.

Naſturtium indicum flore Sulphureo.

Nigella latifolia flore ſimplici cæruleo, majore Caſp. Bauhini, in Pinace. p. 145.

Nil Avicennæ, eſt Convolvulus foliis hæderæ, flore cæruleo. Nil vel potius Nir, Arabibus eſt calor cæruleus, qui Luſitanis tam Anir, quàm Anil dicitur, communiter indigo vel indica, quod indigo aliàs habetur pro Polygala indica fruteſcente. An verò interpretes Avicennæ ex errore hunc Convolvulum pro Polygalâ ſubſtituerint? vel an idem Convolvulus cæruleo colore tingat, nondum exactè liquet. vid. Hiſt. Oxon. p. m. 202. 268. 287.

Nux juglans virginiana nigra, caudice vaſto, cortice per ſenium hiulco, lignoque nitido & criſpatim undulato nuci juglandi Europææ haud abſimilis eſt: foliis autem anguſtioribus, brevioribus, per ambitum leviter crenatis, ſuperficie non nihil rugoſa odoreq; debiliori. Flores quoque & Julos, quos quidem hactenus nondum licuit conſpicere, nequicquam à vulgari diſcrepare intellexi.

Nuces ipſæ juglandem communem adæquant, duplici tectæ munimento, exteriori craſſo, fungoſo, viridi, interiori ligneo, nonnihil depreſſo, duriſſimo, craſſiſſimo nigricante crebris profundiſque ſulcis vel ſcrobiculis per longitudinem inſcriptæ, & ex duabus carinis preſſiſſimè junctis, nullâ apparente commiſſurâ, compacto. Nucleus includitur dulcis, edulis, quadripartitus intercuſſante tamen membranâ lignoſa, dura, craſſa. Patriam agnoſcit Virginiam, è quâ in Angliam, inde in Belgiam, & tandem ad Philureos eſt advecta.

O.

OLeander vel Nerium Indicum, angustifolium, flore incarnato, odorato, vel, habens odorem florum Mali Persicæ.

Onobrychis major annua siliculis articulatis, asperis, clypeatis, undulatim (id est antrorsum & retrorsum) junctis, flore purpureo rubente. Hist. Oxon. p. 130.

Onobrychis annua Ceylanica foliis mimosæ, siliquis articulatis asperis, major. vid. Mimosa non spinosa major Ceylanica Breynii. Cent. 1. p. 51.

Opuntia indica major, folio spinis longissimis & validissimis armato.

Opuntia indica folio spinoso, longissimo & angusto.

Opuntia folio minori rotundiori, & compressiori.

Origanum montis Sipyli in Lydia, spica purpurea, folio glabro, glauco. Perpulchrum hoc Origanum Sipyli montis incola, nunc quoque sedem fixit in nostro Horto. Hujus radicula numerosis fibrata capillamentis emittit canliculos ramosos, dodrantales, nonnunquam altiores, quadrangulos, infra subhiorsutos, & purpurascentes, supra glabros, in glauco viridantes. Hos vestinnt foliola bina ex adverso Origano vulgari minorâ, graciliora, glauca, glabra, penes radicem nonnihil hirsuta, odoris jucundi, languidi. Ramorum summitates gracilescunt in capitula squamosa ex parvis foliolis, pressius invicem junctis, & Dictamni Cretici acetabula mentientibus, compacta, è quibus exeunt flosculi purpurei quinque fidi, Origano ampliores cum prominentibus staminibus longulis concoloribus. Semina sequuntur quaterna, fusca in utriculis exiguis quinque fidis, apertis, more congenerum.

Ornithogalum africanum tuberosum, cæpaceis foliis, floribus luteis odoratis.

Papa-

P.

PApaya Peruvianorum eſt arbor Platani folio, fructu Peponis magnitudine, eduli, vel magis, Pepo arboreſcens Fabii Columnæ in Hernand. pag. 870. Hort. Malab. Tom. 1. p. 23. Guil. Piſo. p. 159. & Bontius, nomine arboris Melon feræ. p. 96.

Pentaphylloides fruticoſum Raji in Catalogo Plant. Angliæ p. 228.

Tota hæc planta caſtaneo eſt colore (exceptis foliis & floribus) guſtu ſubdulci, ligno ſolido. Radix ei fibroſa undique juxta caulem turiones emittens: caulis bipedalis, aut altior, in plurimos ramos & ſurculos diviſus: per quos ad ſingulos pollices pediculi ſemunciales alterno ordine extant, è quorum ſummitatibus folia denſim producuntur ſubtus lonuginoſa, ſupernè glabra, viridia, quodammodò pennata, è pinnulis oblongis ſeptenis, rarius quinis compoſita, ita diſpoſitis, ut ex uno quaſi centro quaternæ, ex altero (ſcilicet ſuperiore) ternæ prodire videantur. Flores lutei, ampli, pentapetali, unguibus tenuibus adadhæreſcentes, adeò ut citò decidant, novis tamen indies ſuccreſcentibus per totam æſtatem; Calyx pentaphyllorum more, è quinque (quandoque ſex) foliis lanuginoſis, acuminatis conſtat, interpoſitis etiam aliis tenuoribus. Semina aut prorſus nulla, aut ſaltem inconſpicua, nec quicqnam poſt exactos flores præter brevem quandam lanuiginem multis ſtaminibus, interſperſis, reperies. Caulis ſingulis annis, (ne dicam ſæpius) cuticulam ſeu corticem exteriorem exuit: adeò ut eodem tempore eidem cauli vel ſenas, vel fortaſſe etiam denas diverſarum cuticularum lacinias adhærentes conſpicias.

Phalangium Allobrogum magno flore, vel Lilii flore H. O. p. 333.

Petasites africanus folio Calthæ palustris, novum hoc Petasitidis genus ex palustribus Bonæ Spei in Europam transmissum, foliis & rotundis, rigidis, crenatis, Calthæ palustris facie, radice flavescente crassâ, cætera vulgari simile nisi quod folia florem præcedant, & in vulgari flores antecedunt folia.

Phaseolus americanus perennis Caracalla dictus, flore cochleato odorato, siliquis angustis, seminibus fuscis orbiculatis.

Pro Caracalla lege Caracol (quod Lusitarus denotat cochleam) ob florem qui choleam, testæ exemtam repræsentat, integrum hujus Plantæ descriptionem vid. apud Triumfetti. p. 93. 96.

Phaseolus Surratensis villosus siliquâ hirsutâ pungente, Parkinsonii vid. Hist. Oxon. p. 69.

Phyllum marificum Clusii p. 48. l. 4. Plant. Rar.

Marificum pedali ut plurimum, cubitali interdum, est caule quadrangulo, firmo, ramoso, folia illi sunt Oleæ, seu ver us, zizyphæ cappadocicæ, incana, lanuginosa mollia bina semper certo ordine & per intervalla (ut in omnibus quadrancularem caulem habentibus plantis animadvertere licet) disposita, acidi & salsi gustûs; inter quæ juxta ramulos nascuntur bini globuli uni & eidem pediculo inhærentes sicut in Mercuriali mare, vel, (ut Theophrastus loquitur) fructus sicuti Oliva cum primum ex Musco sive flore emergit, geminus, testiculi hominis instar, quo continetur semen non dissimile semini Tithymali, rotundum, cineri initio coloris, qui tandem ad Cyaneum vergit; Radix minimi digiti crassitiem & longitudinem nonnunquam æquat, duraque est, lignosa, candida in multos ramos fissa.

Pisum

Pisum indicum coccineum hilo nigro notatum, vid. Abrus Alpini.

Polygala frutescns capitis Bonæ Spei, floribus spicatis, Polygalæ vulgaris, planè similibus. Breyn. Cent. 1. p. m. 108. 109.

Ptarmica austriaca flore albo pleno, Xeranthemi species.

Q.

QUamoclit vel Convolvulus Pennatus, foliis Myriophylli aquatici, exoticus, Fabii Columnæ.

Non aptius poterat alii generi planta hæc exotica referri quam Convolvulorum familiæ adſcribi: naturâ totoque habitu ferè ſimilis videtur, præter foliorum pennatorum effigiem; lacte ſiquidem turget dilutiore, floribus oblongis, tubuloſis, ſeu campanulatis in fundo, quinque partitis in margine, coloſſino colore, hilari, lineis ſive plicis ſtriatis albis, longo petiolo ſingulis vel duobus inſidentibus, alternato ſitu ex geniculis viticulorum, apicibus quinis pallidis, fructu tandem oblongo ex ſquamoſo calyce in apicem deſinente, cartilagineo, aut membranaceo, cortice obducto, ut vulgaris Convolvuli, ſed anguſtiore & longiore; ſeminibus intus, oblongis nigris, duris, acri guſta. Folia viticulis purpuraſcentibus alternatim hærent caulibus, pennata; tenui admodum diviſura, Myriophylli aquatici ritu, minora, & obſcurius virentia, pluribus lobis utrinque affixis, ad ter denos uſque, nunc plures, nunc pauciores, unico extremum claudente, quin ex priores lobi biturcantur propter innumeros viticulos folioſos, & floridos, quos profert, arundinaceas crates adimplentes, ſeſe (aliorum Convolvulorum more) contorquendo, maximè oculos conſpicientium colore recreat, quare penſilibus hortis verſus meridiem ſitis gratiſſima exiſtit &c. vid. Fab. Colum. in obſervat., pag. 72.

R.

RApunculus ſive Rapuntium virginianum maximum flore coccineo majore, eſt flos Cardinalis Barberini. Fabius Columna in Hiſt. Mexican. p. 879. 881.

Rapunculus galeatus americanus flore violaceo, eſt flos Cardinalis dilutè cæruleo. Dodart. p. 305.

Ricinus americanus niger.

Ricinus indicus aromaticus, fructu rotundo parvo, cum petiolo inſtar Cubebæ, coloris ochrolevci.

Roſa Sinenſis Ioh. Baptiſt. Ferrarii eſt Althæa arborea flore roſeo ex China. Moriſſon. Hiſt. Oxon. pag. 530. Hort. Malab. Tom. 2. Fig. 17. p. 26.

Ruta Chaleppenſis, florum petalis longiſſimis luteis donatis latifolia.

S.

SAlvia folio crispo, serrato, arborescens.

Saponaria arbor indica Horti Malab. Tom. 4. p. 44. die Seep-nooten: fructus (Poërinsii) pannis lavandis & abstergendis inserviunt, ii namque in Aqua triti instar saponis albiculantem eam reddunt, lixivialem & spumosam; præterea cum squamosa & lixiviali hâc aquâ aurifabri vasa argentea depurare & decoquere solent.

Scutellaria aquatica major americana; novo plantarum generi scutellato annumeratur & haec americana planta, Scutellariæ aquaticæ vulgari Tertianaria dictæ, facie & sapore haud absimilis, cui radices sunt fibrosæ, albæ, repentes, cauliculi cubitum alti, quadrati, geniculati, emittentes ad singula genicula folia gemina adversa semidigitum longa, Tertianaria vulgari ampliora, per ambitum profundius crenata, & longioribus petiolis fulcita, ex iisdem geniculis emicant flores bini, itubulosi, galericulati, violacei, velut in Tertianaria vulgari, cui quoque respondent capsulæ seminales scutellatæ.

Sedum africanum frutescens incanum foliis orbiculatis, glaucis, limbo vel margine purpureo cinctis. Budæi à Stapel p. 335. Breynii Prodrom. p. 47.

Locis maritimis aridis, glareosis, ad Promontorium Capitis B. S. fruticis altitudine adsurgit, radice succosa, longâ, brachiata, robusta, ruffuscente, nonnunquam albida, frequentes fibras emittente, caudice pollicem crasso, ramoso, in viridi canescente, qui parte infernâ cingitur foliis, densissimo stipatu absque petiolis congestis, orbiculatis, crassis, succulentis, aliquando volæ manûs amplitudine, glaucis, ambitu nunc rubente, nunc pallescente; parte verò superiori conspicitur nudus, in tenue geniculum protuberans, quo mediante

diva-

divaricatur in aliquot ramulos digitales & palmares, quibus ex calyce quinque foliato dependent flores oblongi pentanguli, quinque rubentibus ſeu incarnatis petalis, oris ſurſum reflexis cum totidem è medio ſeſe exſerentibus ſtaminibus apiculatis flaveſcentibus conſtructi. His evanidis ſuccedunt more congenerum quinque ſiliculæ corniculatæ oblongæ, preſſius invicem junctæ, includentes ſemina exigua ruffa.

Seſamum Ceylanicum, ex caulis alis profert flores Calathi formâ: victu majori anterius donatos, poſterius ſatis craſſa tuba præditos albos, &c.

Sesban Proſperi Alpini, eſt frutex Myrti magnitudine, foliis Securidacæ ſed longioribus & anguſtioribus; ramos habet herbaceos tantum & teneros: flores fert croceos Anagyridis perquam ſimiles multos racematim ab uno ramulo pendentes à quibus ſiliquæ longæ producuntur, Fœnu græco quaſi proximæ, in quibus ſemina ſunt etiam Fœnu græci ſeminibus non parum ſimilia.

Sigillum Salomonis vel Polygonatum africanum flore pleno odorato Dodarti. p. 115.

Solanum Ceylanicum minimum veſicarium Bontius lib. VI. pag. 149.

Quamvis nullus dubitem, quin hoc Solanum ſit idem, quod allegatus Autor nomine Halicacabi vel Alkekengi arabici propoſuit; attamen, quoniam ejus deſcriptionem reperi nimis debilem & iconem minus accuratam, ideò in gratiam Botanophilorum pauló pleniorem deſcriptionem adjungere decrevi; nimirum inter cæteras hujus ſortis ſpecies omnium minimum eſt hoc Solanum, facie quidem ad indicum Camerarii & I. B. accedens, partibus tamen omnibus longè tenuius & gracilius. Radice nititur tenui, alba, fibroſa, coliculis dodrantalibus rotundis tenuibus, glabris, crebros in ramos diductis media

 ſui

sui parte humi procumbentibus: foliis Solano vulgari similibus, sed multò minoribus, atro-viridibus, acuminatis, in margine aliquando integris, nonnunquam leviter crenatis. Ad horum sinus prodeunt subinde in caliculis quinquefidis flores parvi, pallidè flavescentes, monopetali, in quinque angulos acutos dissecti, & ad fundum maculis fuscis inscripti. Hos excipiunt vesiculæ herbaceæ, angulosæ Solano prædicto duplo minores, quibus includitur bacca concolor, referta seminibus depressis, pallidis in pulpâ virenti, acri & amarâ.

Solanum pomiferum frutescens africanum, spinosum nigricans flore Borraginis, foliis profundè laciniatis. Huic Solano subpingitur radix alba lignosa perennis longo & obliquo reptatu dispersa. Ex hàc fruticat caulis lignosus, sesquicubitalis, ramosus, in viridi nigricans, aculeis mordacibus undique armatus, folia promit atro-viridia, oblonga, profundè laciniata, costis ab utraque parte supparibus spinis obsessis, flores ad ramorum cacumina pentapetaloideos, Borraginis facie ex cæruleo-pallentes, baccas pomi amoris amplitudine & forma, primùm ex viridi eburneas, deinde flavas, & ex maturitate in nigrum degenerantes colorem, foventes semina compressa orbiculata, fusca in pulpa flavescente viscida, acri, amara, nauseosa & virosa.

Sophera foliis Lentiscei Honorii Belli, & Prosp. Alpini est species legitimæ Sennæ, propter florem luteum pentapetalum, staminibus corniculatis, & tandem ob siliquas articulatas. vid. Ponnam-Tangera Hort. Malab. Tom. 2. p. 101. & Prodr. Breynii p. 51.

Strammonia Ægyptiaca fœtida, flore extus violaceo, intus albo, simplici, pomo spinoso rotundo.

Ta-

T.

TAlaghas vel Tala Ceylanensium, vid. Galega indica major, vel heccædecaphyllos.

Teucrium Boeticum fruticans Clusii in Hist. Plant. rarior. lib. 3. cap. 45. p. 348. & 349.

Frutex est, qui, quamvis humanâ interdum altitudine assurgat, plerumque tamen humilior est, unico stolone minimi digiti crassitudine, candicante cortice obducto & in aliquot ramos diviso, qui tali serie digesti sunt, ut bini perpetuò sint invicem oppositi, incani, folia vulgaris fermè, majora paulo in ambitu paulò sinuata, externâ parte omninò incana, internâ verò ex atro-virentia, non tamen splendentia, gustu perquam amaro: flos candidus est, labris internè prominentibus, nullâ galeá superius imminente aliquot oblongis staminibus aut villis ex medio flore exsilientibus.

Teucrium regium purpureum; hæc Chamædryos species, multò altior est vulgari, humilior Teucrio frutescenti communi, flosculos gerit amplos rubros, galeatos, quibus pereuntibus subveniunt semina itidem magna; folia sunt lucida & obscurè virentia. Hort. Blesens. p. 311.

Thlaspi Halimi folio semper virens formâ & magnitudine à Thlaspi spinoso frutescente, non multum abludit, ast cauliculis est herbaceis, spinis omninò destitutis, pallidis, glabris, incumbentibus humi, & in aliquot alas divaricatis; foliis brevioribus, incanis, splendentibus, Halimi de more, floribus nunc in spica, nunc in umbella dispositis, candidis tetrapetalis, quos excipiunt siliculæ orbiculatæ depressæ, septo intergerino per transversum, hoc est antrorsum & retrorsum, eas in binos locutos dividente, quibus singulis includitur semen unicum orbiculatum, depressum, ruffum, acre, viret perpetuâ comâ & multiplicatur per ramulos.

Thlapsi fruticosum umbellatum persicum foliis Leucoii instar semper virentibus. Dodart. p. 150. Zannon. Hist. Botan. p. 196. Morisson. Hist. Oxon. p. 296. Bocco. p. 51.

Tithymalus myrsinites incanus floribus tetrapetalis luteis. Clus. p. 189.

Tragacantha est suffrutex leguminosus, flores edens papilionaceos, pisi, aliorumque leguminum more, quibus singulis, sive coloris albi, sive lutei, aut luteo-pallidi purpureive succedit siliqua gemella, duplicem seriem seminum continens: deinde singulæ foliorũ costæ mediæ multis foliolis albicantibus, seu incanâ lanugine obductis, & à regione oppositis, ornantur, nullo impari extremum claudente, sed loco folii imparis costa desinit in spinam longam, quæ versus mucronem desinit in aculeum acutissimum & pungentem; ergo commodè vocatur Tragacantha quod sit Astragalus fruntescens spinosus.

Trifolium armoricum vesicarium ampullatũ flore rubello; semine subflavo.

Trifolium blesense, est idem cum eo, quod vocat Morisonius album, tricoccum, subterraneum, reticulatum Gastonianum.

Hoc ineunte æstate flores fert albos, longos, raro dispositos, quorum singulis deciduis, succedunt in volucra reticuli in modum facta, continentia in illorũ gremio terna seminis, ternis suis siculis utplurimum inclusa, evanescente flore, statim in terram descendunt rudimenta siliquarum seseque ibidem condunt ad aliquot uncias, præcipuè in sabulosis pratis, agrisve, & à ternis seminibus, tricoccon audit, tandem Gastonianum, quoniam à Celsitudine regia, Aurelianensi duce, Regis Ludov. XIV. patruo, primo fuit detectum. Dodart. p. 121.

Tulipa Capensis Budæi à Stapel p. 334. cognomine Hæmanthos, est Narcissus indicus gemino latiore folio, flore puniceo. Ferrar. p. 135.

Bul-

Bulbum pugno majorem habet ex squamis crassis confectum, ante folia flos è bulbo erumpit, qui phœnicei coloris visui gratissimus est: ferè quinis constans foliis oblongis, latiusculis, crassis & in summo orbiculatis. Floris cavitas staminibus ex rubro-albicantibus repletur, quibus insident appendicula crocea, flos cauli spitamam longo, rotundo insistit, qui fundi albi maculis guttisque purpureis variegatus est, ideò Excellentissimo Hermanno dicitur Hæmanthos. Flore defluente semina in umbella habet multis acinis purpureis quæ grana duo vel tria singula continent, ex staminibus eminentibus.

V.

VAleriana Canadensis Urticæ folio flore albo Cornuti.

Valerianella indica rubra Cornucopioides ob capsulam seminalem membranaceam, Cornucopiæ quadantenus similem. Morisson. de Hist. Umbellif. p. 53.

Verbena Urticæ folio indica Cornuti & Zannonis.

Velutta-Mandaru Horti Malab. Tom. 1. p. 61. est Daudan Indorum vel flos D. Thomæ, & est arbor siliquosa Malabarica, foliis bifidis, flore candido (rubro etiam) pentapetalo striato &c.

Veronica spicata purpureo flore angustifolia H. B. p. 217. 321. Clus. l. 3. Pl. rar. p. 347. H. O. p. 318.

Vitis canadensis Pentaphyllos Cornuti cap. 40. 41. Capreolis palmam (id est manum extensam) repræsentantibus donata. vid. Malpigh. de Plant. Anat. Par. 2. p. 60. 61.

Vosacan Dionysii Ionquetti, malè Hedysaro Canadensi, aut Asteri virginiano, luteo, membranaceo caule Parkinsonii, adnumeratur: sed magis est Chrysanthemum Canadense, præaltum, bidens, alato caule.

Omni-

Omnium Chrysanthemorum exoticorum, altissimum hoc est, caules edit senos, septenos, nonnunquam duodenos excedentes pedes, quibus adhærent folia aspera, oblonga, ad appositionem alas constituentia, secundum longitudinem caulis, unde alato caule dicitur: flores in Cimis caulium corymbatim fert luteos, umbonem luteum cingentes, valde exiguos pro magnitudine plantæ, vix Calendulæ flores æquant, quibus fatescentibus, succedunt semina subrotunda, compressa, binis aculeis in superiore parte seminis prædita, unde bidens vocatur, ad instar Chrysanthemi cannabini.

Uxana est planta papilionaces, siliquosa, unicapsularis, non scandens, siliquis erectis, isthmo interceptis quasique articulata, & dicenda: Senna lavanica, semine nigro, depresso, cordi-formi, & trigono, floribus, & foliis amplissimis. Hort. Malab. Tom. 6. fig. 25. & Tom. 2. fig. 52. 53.

Hæc nobis ante hac sub nomine Tsiampaccæ transmissa fuit: sed perperam: est enim longe diversa arbor, quam vide descriptam in Hort. Malab. Tom. 1. p. 31. 32.

Z.

Zedoria ceylanica Harankaha Indis vocata.

Zerumbet Garziæ ab Orto vel Zingiber silvaticum, Kua Malabaricis dicta, vel Walinghuru Ceylanensium.